Výroba polotovarů pro matracové potahy (kód: 33-007-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (kód: 33)
Týká se povolání: Výrobce polotovarů pro matracové potahy
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v technických dokumentech včetně čtení výkresů polotovarů pro matracové potahy a potahů	3
Přípravné práce pro zhotovování polotovarů pro výrobu matracových potahů	3
Zhotovování proševů na kontinuálním prošívacím stroji	3
Zhotovování proševů na diskontinuálním prošívacím stroji	3
Ruční a strojové dělení plošných dílů v čalounické výrobě	3
Všívání zdrhovadel na dvoujehlových šicích strojích	3
Nažehlování značkovek (etiket) a zdobných prvků	3
Sešívání švů polotovarů pro matracové potahy	3
Obnitkovávání dílců, polotovarů	3
Kontrola, balení a expedice čalouněných výrobků a čalounických materiálů	3
Nakládání s odpadem ze šicí dílny	3
Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce v čalounické výrobě a dekoratérství	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 24.10.2014 do: 20.10.2019

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v technických dokumentech včetně čtení výkresů polotovarů pro matracové potahy a potahů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Číst nákresy a výkresy konkrétního polotovaru pro matracové potahy a potahů včetně 3D vyobrazení, prokázat znalost měr v metrické soustavě	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Použít textovou dokumentaci v různých technologických postupech při zhotovení polotovarů a potahů	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Uvést způsoby značení matracových potahů	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Přípravné práce pro zhotovování polotovarů pro výrobu matracových potahů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit z technické dokumentace pro konkrétní druh potahu postup práce pro zhotovení polotovarů pro výrobu matracového potahu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vybrat hlavní a pomocné textilní i netextilní materiály pro zhotovení polotovarů a uvést charakteristické znaky	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vybrat značkovky (etikety) pro konkrétní druhy matracových potahů, zdůvodnit výběr	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Objasnit funkci kontinuálních a diskontinuálních strojů na výrobu matracových proševů a jejich formátování	Ústní ověření
e) Objasnit funkci strojů a linek na výrobu matracových příhraní	Ústní ověření
f) Zvolit stroje, nástroje, zařízení pro zhotovení polotovarů	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Vytvořit střihové a nářezové plány polotovarů podle zadaných rozměrů, výkresové dokumentace a technologického postupu	Praktické předvedení a ústní ověření
h) Stanovit spotřebu všech materiálů	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování proševů na kontinuálním prošívacím stroji

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit prošívací vzor, provést základní seřízení prošívacího stroje, zkontrolovat funkčnost a čistotu, nastavit parametry seřízení odpovídající prošívanému materiálu, zkontrolovat a doplnit nitě a prošívací jehly, zkontrolovat a nastavit dělicí zařízení při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vybrat a zavěsit náviny hlavních a pomocných materiálů, navést všechny materiály do vodicích částí prošívacího stroje při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést obsluhu a zkontrolovat prošívací stroj při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Odebrat, spočítat polotovary a zkontrolovat kvalitu prošití a dělení při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování proševů na diskontinuálním prošívacím stroji

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit prošívací vzor, provést základní seřízení prošívacího stroje, zkontrolovat funkčnost a čistotu, nastavit parametry seřízení odpovídající prošívanému materiálu, zkontrolovat nit a prošívací jehlu, zkontrolovat a nastavit dělicí zařízení při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Připravit a zkontrolovat rám při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Postupně uchytit do rámu pomocné a hlavní textilní materiály podle nákresu a technologického postupu při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vsunout rám pod rameno prošívacího stroje do výchozí polohy prošívání a spustit stroj při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Uvolnit a vyjmout prošitý dílec z rámu, zkontrolovat kvalitu prošívání při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční a strojové dělení plošných dílů v čalounické výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vystřihnout nebo vyříznout díly podle šablony nebo dle zakresleného střihu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Pomocí ručních řezacích strojků rozdělit zadaný materiál v souladu se zásadami BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Všívání zdrhovadel na dvoujehlových šicích strojích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést základní seřízení stroje a přípravku pro vedení zdrhovadla, zkontrolovat funkčnost a čistotu, nastavit parametry seřízení odpovídající zpracovávanému materiálu, vybrat vhodné nitě, velikost a druh jehel k zhotovovanému polotovaru při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Všít zdrhovadlo v souladu s BOZP a zkontrolovat kvalitu provedení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Nasadit běžec a ověřit funkčnost zdrhovadla	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Nažehlování značkovek (etiket) a zdobných prvků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit k provozu žehlicí zařízení, dílec, značkovky a zdobicí prvky při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stanovit na dílci dle nákresu nebo šablony místo k nažehlení značkovky, zdobného prvku	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Nažehlit značkovku, zdobný prvek při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Provést kontrolu soudržnosti žehlením spojených materiálů, uložit dílec na určené místo	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sešívání švů polotovarů pro matracové potahy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést základní seřízení šicího stroje, zkontrolovat funkčnost a čistotu, nastavit parametry seřízení odpovídající zpracovávanému materiálu, vybrat vhodné nitě, velikost a druh jehel k spojovaným materiálům při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Sešít materiály při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Obnitkovávání dílců, polotovarů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést základní seřízení obnitkovacího stroje, zkontrolovat funkčnost a čistotu, nastavit parametry seřízení odpovídající zpracovávanému materiálu, vybrat vhodné nitě, velikost a druh jehel k začišťovanému polotovaru při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Začistit okraje polotovaru a spojovací švy obnitkováním při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Kontrola, balení a expedice čalouněných výrobků a čalounických materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby a zásady provádění kontroly v celém procesu výroby a skladování	Ústní ověření
b) Provést výrobní kontrolu a zkontrolovat kvalitu provedení hotových výrobků	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat zásady označování výrobků podle platných právních předpisů	Ústní ověření
d) Popsat způsoby balení výrobků podle charakteru a množství výrobků a způsobu expedice a dopravy	Ústní ověření
e) Popsat zásady manipulace a skladování v celém procesu výroby	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Nakládání s odpadem ze šicí dílny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit způsoby třídění, skladování, zpracování, recyklace a likvidace odpadu ze šicí dílny	Ústní ověření
b) Naložit s odpadem v souladu s platnými předpisy s dodržením zásad BOZP	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce v čalounické výrobě a dekoratérství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zaznamenat veškeré technické aj. údaje	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vypočítat potřebné údaje při respektování ergonomických zásad	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zpracovat provozní evidenci a dokumentaci – dokumentace zakázky, evidence materiálu, spotřeby, odpadu apod.	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.
Při zadávání úkolů se doporučuje zaměřit se zejména na precizní ověření všech odborných kompetencí.

Uchazeč zhotoví:

- Prošití horního a spodního dílce matracového potahu na diskontinuálním prošívacím stroji
- Prošití (sdružených a strojově dělených) prošívaných pásů na zhotovení příhraní kontinuálním prošívacím strojem
- Šitím spojenou příhraň potahu pro matracový nesnímatelný potah s odvětrávacími otvory, s přišitými úchytkami a etiketami (značkovkami) a okraji začištěnými obnitkováním
- Šitím spojenou příhraň potahu pro matracový snímatelný potah s obnitkováním okrajů a švů, s přišitými úchytkami a s všitým zdrhovadlem po jedné dlouhé a třetinách krátkých stran

Při ověřování kritérií formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě práce i zhotoveného polotovaru, ke znalosti hlavních a pomocných materiálů pro výrobu polotovarů matracových potahů a ke znalosti značení matracových potahů.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání *čalouník* a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oblasti čalounické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti nábytkářské výroby a alespoň 5 let odborné praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti čalounické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti nábytkářské výroby a alespoň 5 let odborné praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti čalounické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
d) Vysokoškolské vzdělání a alespoň 5 let odborné praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti čalounické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
e) Profesní kvalifikace *výroba polotovarů pro matracové potahy* a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 8 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

a) Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
b) Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici dílnu odpovídající velikosti s rozvodem el. energie a stlačeného vzduchu s platnými revizemi, osvětlením, splňující normy BOZP a PO a minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- **technologické postupy, nákresy a výkresy** polotovarů na výrobu matracových potahů a matracových potahů rozdílných druhů a typů, nejméně pro 3 druhy nesnímatelných potahů s odlišnými odvětrávacími otvory, úchytkami, značením a nejméně pro 3 druhy snímatelných potahů se zdrhovadly, odvětráváním, úchytkami, značením
- vzorkovnice textilních hlavních materiálů pro výrobu polotovarů pro matracové potahy
- **materiály pro zhotovení zadaných polotovarů** - výplňové rouno více druhů a plošných hmotností, strojové nitě více druhů a barev, lemovky, značkovky (etikety) k přišívání, značkovky s naneseným tavným lepidlem k zažehlování, paspule více druhů a barev, zdrhovadla nekonečná, jezdce min. 4 ks pro každý druh zdrhovadla, zdrhovadla ukončená potřebné délky, min. 2 druhy a délky pro rozdílný způsob uzavírání matracových potahů, textilní odvětrávací sítě, náviny nebo pásy, standardní měkká polyuretanová pěna vhodné hustoty a měkkosti, desky o rozměrech 1 000 mm x 2 000 mm v tl. 10 a 20 mm a pásy šířky vhodné pro šití příhraní, desky viskoelastické polyuretanové pěny v tloušťkách 10 mm, 20 mm, 30 mm, kovové zděře a kroužky odvětrávacích otvorů, výplně šitých paspulí, módní zdobné prvky dle současných trendů
- měřicí, kreslicí a pro strojové šití, prošívání a obnitkování potřebné pracovní pomůcky včetně rýsovacích potřeb
- základní vybavení pracoviště pro zhotovení střihových a nářezových plánů, střihů, šablon
- střihací technika a pracovní pomůcky, tj. střihací stůl, ruční nůžky malé, ruční nůžky velké krejčovské, ruční elektrický řezací strojek s kotoučovým nožem, ruční elektrický řezací strojek s přímým nožem apod.
- zažehlovací technika
- prošívací stroj diskontinuální včetně příslušenství
- prošívací stroj kontinuální včetně příslušenství
- elektrický průmyslový šicí stroj se stehem vázaným jednojehlový
- elektrický průmyslový šicí stroj se stehem vázaným na všívání zdrhovadel dvoujehlový
- elektrický průmyslový obnitkovací šicí stroj jedno nebo vícenitný,
- strojové jehly (min. balení 10 ks k příslušnému šicímu stroji, šitému a šicímu materiálu) a jehly k prošívacím strojům druh a počet podle typu stroje
- špendlíky krejčovské, špendlíky čalounické
- vypichovače
- ochranné pracovní prostředky
- příjemky, výdejky zboží a materiálů
- potřeby k udržování čistoty na pracovišti
- přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 10 až 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro dřevozpracující a papírenský průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Cech čalouníků a dekoratérů
Střední škola stavebních řemesel Brno-Bosonohy
2G-spol. s r. o. - Přikrývky a polštáře
Čalounictví Bednář